Sport. Manage. Stud, 2026, 18(98): 119-143. DOI: 10.22089/smrj.2025.17076.4056

Sport Management Studies

Journal hompage: https://smrj.ssrc.ac.ir

Original Article

Designing a comprehensive model of sports business for equestrian complexes in Golestan Province

Ghezelsefloo [1], Nassser Bay[2]

1. Department of Sports Management, Faculty of Humanities & Physical Education, Gonbad Kavus University, Gonbad Kavus, Iran.
2. Department of Sport Management, Aza.C. Islamic Azad University. Azadshahr, Iran.

Received: 4-Aug-2024 | **Accepted:** 10-Jun-2025 | **Available Online:** 23-Sep-2026

*Corresponding Author: **Hamidreza Ghezelseloo**, E-mail: hamid.ghezel2020@gmail.com

How to Cite: Ghezlselou, H. & bay, N. (2026). The Turkmen Sahra equestrian a potential capacity in empowering the ecosystem of entrepreneurial opportunities in the sports industry. (e5206). *Sport Management Studies*, *18*(98), 119-143. https://doi.org/10.22089/smrj.2025.17076.4056

Extended Abstract

Background and Purpose

Sports events, which are rooted in the cultural values of societies, have become an opportunity to create emerging businesses and achieve a competitive advantage. One of the determining factors in having an active economy and developing businesses in the sports industry is paying attention to the economic role of local sports events and historical-cultural sports festivals in developing and strengthening employment and income generation trends through holding local and traditional competitions and festivals at various domestic and international levels. The research of Ghezelseloo et al. (2022), Chori et al. (2023), and Moladust et al. (2023) indicated that there are many entrepreneurship opportunities in equestrian. Despite the existence of suitable platforms for the development of horse opportunity entrepreneurship in Golestan Province, the lack of a comprehensive plan from the responsible institutions and the lack of provision of facilitation policies from the responsible government institutions have resulted in many Turkmen horse job opportunities remaining inactive and not being optimally utilized as a solution to create employment and solve the economic and social challenges of local communities. In this field, the numerous potential capacities in horse racing competitions have empowered the belief among entrepreneurship experts that businesses derived from the horse industry act as a quick-return enterprise that can provide the basis for a model of supporting small and medium-sized businesses in the horse racing events industry. Therefore, the purpose of this research is designing a comprehensive model of sports business for equestrian complexes in Golestan Province.

Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Materials and Methods

The current research was a mixed exploratory research. In the qualitative phase of the research, 15 experts participated in semi-structured interviews using the snowball sampling method. The statistical population of the research includes tourists, line managers and competition course staff, horse event judges, traders active in the horse industry, horse equipment and tool sellers, trainers and trainers of horse riders, horse riders, owners of horse clubs and horse breeders, agricultural experts active in the field of nutrition and breeding and pedigree, the human resources of stables of equestrian complexes, local residents active in course competitions, tourism agencies, and veterinarians active in the course of competitions and horse health; 150 people were selected by purposeful sampling method. The research tool was a questionnaire extracted from the qualitative phase of the research, which included the variables of entrepreneurial opportunities of holding an event, entrepreneurial opportunities of horse breeding, entrepreneurial opportunities of horse tourism, entrepreneurial opportunities of treatment, and entrepreneurial opportunities of logistics, which after evaluating the reliability of the qualitative phase using recoding method ($\alpha \geq 0.73$) and quantitative phase reliability using Cronbach's alpha method ($\alpha \geq 0.71$) was used. In order to analyze the data, partial least squares technique was used using Smart PLS-3 software and SPSS software.

Results

Demographic characteristics of statistic samples showed that more than 33 percent of samples had perfect information in about entrepreneurial opportunities in equestrian. Also 40 percent of statistic all samples participated in equestrian more than 21 times in year. In qualitative phase of research, after semi interview with acknowledgeable people, 26 pivotal codes and 6 selected codes identified.In the next phase, PLS software was used to investigate the relationships between constructs after obtaining the optimal fit index of the research model based on Fornell and Larcker triple indices (1998) (index reliability, convergent and divergent validity). With consider to combined reliability average variance extracted and load factor of constructs, concluded that model had good of fit (Table 1).

Table1. The indexes of constructs reliability

Cronbach α	Average Variance Extracted	Combined reliability	Constructs	row
0.897	0.612	0.916	Hours tourism	**1**
0.861	0.642	0.899	Hours event	**2**
0.772	0.594	0.853	Breeding and selling horses	**3**
0.853	0.618	0.889	Horse care and maintenance	**4**
0.791	0.623	0.867	Hours export	**5**
0.825	0.679	0.890	Agriculture and horse services	**6**
0.857	0.599	0.897	equestrian entrepreneurship	**7**

The results of the path analysis of model research showed that the entrepreneurial opportunities of horse care and maintenance, horse tourism and the entrepreneurial opportunities of holding competitions had the highest path coefficient.

Conclusion

Given the high capacity of the Turkmen horse vent, which is rooted in the cultural values of the Turkmen Sahara communities, it is considered a powerful field for creating sustainable business and also generating foreign exchange. The results of research show that entrepreneurial opportunities of holding horse competition, horse breeding, horse tourism, horse treatment, and entrepreneurial opportunities of logistics had high impact on equestrian business that this results was similar with Mehrinejad et al. (2023), Chori et al. (2023), Ghorbani et al. (2022) and Oana et al. (2022) researches. The interest of the Turkmen people in the horse industry and the existence of many horse riding academies have made this sport a Turkmen cultural heritage. Also, the existence of extensive pastures in the Turkmen desert, along with the traditional Sufi horse festival, attracts many tourists from the countries bordering the Caspian Sea. Therefore, it is suggested to the managers of equestrian complexes to provide suitable economic profit from this industry through the development of welfare infrastructure for tourists as well as the development of other sports in the horse industry.

Key Words: Active Economy, Tourism Entrepreneurship, Horse Breeding, Horse Rider, Sustainable Entrepreneurship

Article Message

This research addresses the untapped economic potential of equestrian sports in Golestan Province. Despite the Turkmen horse's cultural significance and natural capacity, a lack of comprehensive planning has hindered sustainable job creation. By employing a mixed-methods approach, the study identifies key entrepreneurial opportunities in horse racing, breeding, tourism, logistics, and healthcare. The findings demonstrate that horse tourism and competition events serve as primary drivers for regional economic growth. The study proposes a comprehensive sports business model for equestrian complexes, emphasizing infrastructure development and welfare facilities as vital strategies to transform local heritage into a sustainable, high-return industry for the region.

Ethical Considerations

This study was conducted in accordance with the ethical guidelines for human research. Participants provided informed consent, and their confidentiality and anonymity were strictly maintained throughout the data collection and analysis phases.

Authors' Contributions

All authors contributed equally to this Article.

Conflict of Interest

The authors declare that they have no known competing financial interests or personal relationships that could have appeared to influence the work reported in this paper.

Acknowledgments

The authors would like to thank all the experts, stakeholders, and residents of the Turkmen Sahara who participated in this study. Their invaluable insights and cooperation were essential for the successful completion of this research.

مطالعات مدیریت ورزشی، آبان و آذر ۱۴۰۵، دوره ۱۸، شماره ۹۸، صص ۱۴۳-۱۱۹. DOI: 10.22089/smrj.2025.17076.4056

Sport Management Studies

Journal hompage: https://smrj.ssrc.ac.ir

مقاله پژوهشی

طراحی مدل جامع کسب‌وکارهای ورزشی مجموعه‌های اسب‌دوانی استان گلستان

قزلسفلو [۱]، ناصر بای [۳]

۱.گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی و علوم ورزشی، دانشگاه گنبدکاووس، گنبدکاووس، ایران.

۲. گروه مدیریت ورزشی، واحدآزادشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، آزادشهر، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۱۴ | تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۲۰ | تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۵/۰۷/۰۱

*نویسنده مسئول: حمیدرضا قزلسفلو، ایمیل: hamid.ghezel2020@gmail.com

How to Cite: Ghezlselou, H. & bay, N. (2026). The Turkmen Sahra equestrian a potential capacity in empowering the ecosystem of entrepreneurial opportunities in the sports industry. (e5206). *Sport Management Studies*, *18*(98), 119-143. https://doi.org/10.22089/smrj.2025.17076.4056

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف طراحی مدل جامع کسب‌وکارهای ورزشی مجموعه‌های اسب دوانی استان گلستان انجام شد. پژوهش از نوع تحقیقات آمیخته اکتشافی بود.

مواد و روش‌ها: در مرحله کیفی پژوهش، پانزده نفر از خبرگان به روش نمونه‌گیری گلوله‌برفی در مصاحبات نیمه‌ساختاریافته مشارکت داشتند. جامعه آماری پژوهش شامل گردشگران، مدیران صف و ستادی کورس مسابقات، داوران رویداد اسب، تاجران فعال در صنعت اسب، عاملان فروش ابزار و تجهیزات اسب، مربیان و آموزش‌دهندگان چابک‌سواران، چابک‌سواران، مالکان باشگاه‌های اسب و پرورش‌دهندگان اسب، کارشناسان جهادکشاورزی فعال در زمینه تغذیه و اصلاح نژاد و شجره، منابع انسانی استبل‌های مجموعه‌های سوارکاری، ساکنان بومی فعال در مسابقات کورس، آژانس‌های گردشگری و دامپزشکان فعال در مسابقات و سلامت اسب بود که ۱۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند

یافته‌ها: ابزار پژوهش، پرسشنامه مستخرج از مرحله کیفی پایایی فاز کمی بود. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، از نرم‌افزار Smart PLS-3 و نرم‌افزار SPSS استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که فرصت‌های کارآفرینانه گردشگری اسب و فرصت‌های کارآفرینانه برگزاری مسابقات از بیشترین ضریب مسیر برخوردار هستند؛

نتیجه‌گیری: ازاین‌رو به نهادهای متولی پیشنهاد می‌شود که از طریق توسعه زیرساخت‌های رفاهی گردشگران و همچنین توسعه سایر رشته‌های ورزشی در صنعت اسب بهره‌وری اقتصادی مناسب از این صنعت را فراهم کنند.

واژگان کلیدی: اقتصاد فعال، کارآفرینی گردشگری، پرورش اسب، چابک‌سوار، کارآفرینی پایدار.

Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

مقدمه

صنعت ورزش با داشتن ظرفیت‌های بالقوه متعدد در زمینه‌های مختلف همچون لیگ‌های حرفه‌ای ورزش، گردشگری ورزشی و فروش محصولات و کالاهای ورزشی، از ظرفیت بالقوه و ویژه برای ایجاد کسب‌وکارهای پایدار برخوردار است (اصغرپور و همکاران، ۲۰۲۲، ۱۰۷)، اما میزان تحقق این مهم در کشور مستلزم نگاه سیستمی مسئولان به روند شکل‌گیری و توسعه فرایندهای کارآفرینانه است که در آن عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و مقرراتی مرتبط با کارآفرینی در هم‌افزایی مثبت با سیاست‌های توسعه‌ای همه ابعاد کارآفرینی مدنظر قرار می‌گیرند (رنجبر و همکاران، ۲۰۱۹، ۳۶). در همین راستا، تجربه موفق کشورهای درحال‌توسعه در اقدام به الگوبرداری فرهنگ کارآفرینی به‌عنوان راهکاری اثربخش در برون‌رفت از چالش‌های اجتماعی و اقتصادی، مؤید آن است که توسعه نظام کارآفرینی از طریق شناسایی ظرفیت‌ها و فرصت‌های نوظهور کارآفرینی در رویدادهای ورزشی، باید در رأس برنامه‌های مدیران ارشد سازمان‌های ورزشی قرار گیرد (مولادوست و همکاران، ۲۰۲۱، ۱۲۳). از سوی دیگر، جدیدترین رویکردهای مبتنی بر چرخه عمر کسب‌وکارها که برای رشد، دوام و ماندگاری کسب‌وکارهای بومی در محیط‌های رقابتی و پیچیده امروزی مطرح است، توجه به فرصت‌های کارآفرینانه‌ای است که در تعامل مداوم رویدادهای ورزشی با مشتریانی است که فرایند طراحی و ایجاد کسب‌وکار حول محور برندسازی، ارزش فرهنگی-ورزشی شکل گرفته باشد که ریشه در مناسبات تاریخی جوامع داشته باشد (سادین و همکاران، ۲۰۲۱، ۲۱۹). یکی از مؤلفه‌های تعیین‌کننده در برخورداری از اقتصاد فعال و توسعه کسب‌وکارها در صنعت ورزش، توجه به نقش اقتصادی رویدادهای ورزشی بومی و فستیوال‌های ورزشی تاریخی-فرهنگی در توسعه و تقویت روندهای اشتغال‌زایی و درآمدزایی از طریق برگزاری مسابقات و جشنواره‌های بومی و سنتی در سطوح مختلف داخلی و بین‌المللی است (مهرنواز و همکاران، ۲۰۲۱، ۹۱).

وجود ریشه‌های تاریخی فرهنگ اسب در استان گلستان با برخورداری از پیست‌های بین‌المللی و آکادمی‌های سوارکاری متعدد دارای ظرفیتی توانمند در توسعه کسب‌وکارهای صنعت اسب است که همه‌ساله میزبان گردشگران فعال و غیرفعال متعدد داخلی و خارجی است. برگزاری مسابقات کورس پاییزه و بهاره اسب‌سواری در مجموعه‌های سوارکاری استان گلستان، از جاذبه‌های جهانی اقوام ترکمن قلمداد می‌شود. مجاورت این منطقه با بسیاری از کشورهای حاشیه دریای خزر که دارای اشتراکات متعدد فرهنگی و علایق اسب‌دوستی هستند، ظرفیت ویژه‌ای در شکل‌گیری و توسعه مشاغل منطقه‌ای و ملی فراهم کرده است. همچنین، این ظرفیت توانسته است چنین فرصت‌های اشتغال‌زایی را در استان‌های مجاور از قبیل خراسان (بلالی و همکاران، ۲۰۱۲، ۲۰۳) و مازندران که از مناطق ترکمن‌نشین برخوردارند، فراهم کند. افزون بر این، از طریق بسترسازی صادرات اسب ترکمن و حضور چابک‌سواران و مربیان در رویدادهای اسب‌سواری برون‌مرزی، مسیرهای ورود به کارآفرینی نژادی و کارآفرینی بین‌المللی فراهم شده است (نقویان و همکاران، ۲۰۱۸، ۱۳۳). در همین راستا، مطالعات مؤید آن است که در یک دهه اخیر کشورهایی از قبیل ایالات‌متحده، هلند، رومانی، اسپانیا و ترکیه با مدنظر قرار دادن علاقه‌مندان ثروتمند صنعت اسب کورسی از یک سو و از سوی دیگر ورود رشته‌های مختلف مسابقات اسب‌سوای به مسابقات المپیک و سایر رویدادهای جهانی، از سرمایه‌گذاری و شرایط میزبانی مسابقات اسب استقبال کرده‌اند تا از این طریق ضمن فعال کردن بسیاری از فرصت‌های کارآفرینانه، تجارتی زودبازده و پایدار را نیز تجربه کنند (قزلسفلو و همکاران، ۲۰۲۲، ۲۴۳). با وجود بسترهای مناسب توسعه کارآفرینی اسب در استان گلستان، فقدان برنامه‌ای جامع از سوی نهادهای متولی و همچنین پیش‌بینی نشدن سیاست‌های تسهیلی از سوی نهادهای دولتی متولی سبب شده است که بسیاری از فرصت‌های شغلی اسب ترکمن، غیرفعال باشند و به‌عنوان راهکاری در ایجاد

اشتغال‌زایی و حل چالش‌های اقتصادی و اجتماعی جوامع محلی، بهره‌برداری مطلوب نداشته باشند (کارکن و همکاران، ۲۰۱۳، ۱۲). بی‌توجهی به سایر فرصت‌های کارآفرینی صنعت اسب از قبیل راه‌اندازی مجموعه کاملی از رویدادهای ورزشی مرتبط با این صنعت از قبیل چوگان، پرش از موانع و مسابقات ترکیبی و همچنین فرصت‌های جانبی اشتغال‌زایی این صنعت در قالب راه‌اندازی اسطبل‌های مکانیزه، دانشگاه تخصصی کارآفرینی اسب و تربیت علمی مربیان و چابک‌سواران و همچنین استفاده از پوست و مو اسب در صنعت فرش و چرم، از مهم‌ترین خلأهای کسب‌وکار این صنعت در کشور و به‌ویژه استان گلستان است. در این زمینه، مولادوست و همکاران (۲۰۲۱) اظهار کردند که فرصت‌های کارآفرینانه متعدد در صنعت اسب ترکمن، نبود ظرفیت‌سازی در بسیاری از رشته‌های ورزشی فعال از سوی سیاست‌گذاران و نهادهای متولی از قبیل مسابقات پرش، چوگان و پولوتوریسم[1] و مسابقات حرکات ریتمیک و نمایشی، بخش عمده‌ای از فرصت‌های کارآفرینانه صنعت اسب ترکمن است که از آن غفلت شده است.

واضح است که دستیابی به چنین پیامدهای ساختاری در کارآفرینی صنعت اسب، در وهله نخست، مستلزم انجام مطالعات میدانی و آگاهی کامل از همه فرصت‌های کارآفرینانه مستقیم و غیرمستقیم صنعت اسب و تدوین برنامه‌ای جامع با مشارکت همه سازمان‌های متولی است؛ به طوری که در بسیاری از کشورهای برخوردار از وضعیت مشابه با ایران، بهره‌وری‌های اقتصادی مناسبی از صنعت اسب شده است (چوری و همکاران، ۲۰۲۳، ۵۵). به باور اوانا[2] و همکاران (۲۰۲۴) نیز رویدادهای ورزشی که با ریشه‌های تاریخی جوامع عجین شده‌اند، از ظرفیت زیادی در توسعه کسب‌وکارهای محلی برخوردارند که صنعت گران‌قیمت و پرطرفدار اسب شاهدی بر این ادعا است. مسابقات سالیانه کنتاکی و بریدرکاپ اسبدوانی[3] آمریکا و همچنین کورس بزرگ سوارکاری در ملبورن استرالیا با نام ملبورن‌کاپ، مهم‌ترین رویدادهای اسب‌دوانی دنیا هستند که به‌عنوان بزرگ‌ترین رویدادهای ورزشی صنعت اسب از رونق ارزی چشمگیری برخوردارند (قزلسفلو و همکاران، ۲۰۲۲، ۲۴۴). در همین راستا، ووراپنجی[4] و همکاران (۲۰۱۸) نیز در منطقه آسیا به توسعه اقتصادی کشور تایلند از طریق میزبانی رویدادهای ورزشی سنتی و ارتباط آن با رویدادهای ورزشی طبیعت‌مدار اشاره و بیان کردند که رویدادهای ورزشی نه‌تنها موجب توسعه اقتصاد محلی می‌شود، بلکه با سرمایه‌گذاری‌های انجام‌گرفته در زمینه زیرساخت‌های رویدادهای ورزشی، شکل بهینه‌ای از تجارب اقتصادی با تراز مثبت را فراهم می‌کند؛ ازاین‌رو افزایش اشتغال و تنوع فعالیت‌های اقتصادی، کاهش بیکاری و ایجاد اشتغال برای جوامع میزبان، ارتقای سطح زندگی مردم، بهبود زیرساخت‌ها و امکانات موجود از مهم‌ترین پیامدهای اقتصادی مربوط به رویدادهای ورزشی به شمار می‌روند (یانپی و همکاران، ۲۰۱۸، ۸۷؛ قزلسفلو و همکاران، ۲۰۲۳، ۲۴۴). این موضوع مهم در استان گلستان که فاقد ساختارهای صنعت‌محور است و از اقتصاد تک‌بعدی و رو به تضعیف کشاورزی بهره می‌برد، راهبردی کارآمد در برون‌رفت از آمار ضعیف کسب‌وکارهای بالقوه منطقه ترکمن‌صحرا است. منطقه ترکمن‌صحرا در استان گلستان با محوریت گنبدکاووس، آق‌قلا و بندرترکمن به دلیل برخورداری از پیست‌های بین‌المللی سوارکاری و همچنین وجود باشگاه‌های متعدد سوارکاری به‌عنوان قطب صنعت اسب آسیا و خاورمیانه قلمداد می‌شود که از ظرفیت بالقوه‌ای در توسعه کسب‌وکارهای نوظهور مرتبط با رویداد ورزشی اسب‌های کورسی ترکمن برخوردار است (قره باش و همکاران، ۲۰۱۶؛ سادین و همکاران، ۲۰۲۱، ۲۳۶).

1. Polo Tourism
2. Oana
3. Kentucky And Breeders' Cup Horse Racing
4. Worapinij

ازاین‌رو ظرفیت‌های بالقوه متعدد در مسابقات کورس اسب، این باور را در متخصصان حوزه کارآفرینی تقویت کرده است که کسب‌وکارهای نشئت‌گرفته از ارزش‌های تاریخی جوامع محلی همانند بنگاهی زودبازده عمل می‌کنند که می‌توانند پایه و اساس یک مدل حمایتی از مشاغل کوچک و متوسط را در صنعت رویدادهای ورزشی اسب فراهم کند (مهرنواز و همکاران، ۲۰۲۱، ۹۲؛ نویان و همکاران، ۲۰۱۸، ۱۳۶)؛ لذا توجه به تخصص ساکنان جوامع محلی و مقاصد گردشگری ترکمن‌صحرا به صنعت اسب، نه‌تنها هزینه‌های اولیه راه‌اندازی کسب‌وکارهای این حوزه را به حداقل می‌رساند، بلکه فرصت بی‌نظیر در ارزآوری مستقیم و ورود به بازارهای کشور ترکمنستان و سایر کشورها با اشتراکات فرهنگی را نیز فراهم می‌کند که از این موضوع نیز بهره‌برداری مناسب نشده است. در همین راستا، سالارزهی و همکاران (۲۰۲۱) در راهبردهای توسعه فضای شهری گنبدکاووس بیان کردند که جاذبه‌های مربوط به رویداد ورزشی اسب‌دوانی در منطقه ترکمن‌صحرا نقش محوری در روند روبه‌افزایش اشتغال و درآمد جوامع محلی و افزایش امکانات تفریحی و ورزشی داشته است؛ این درحالی است که مدیران این بخش تنها به بخش‌های گردشگری این صنعت توجه داشتند. از نظر سیگورادوتیر[1](۲۰۱۸)، تنوع در رویدادهای ورزشی صنعت اسب مزیت رقابتی این صنعت است که حجم گسترده‌ای از فرصت‌های کارآفرینانه را در مقیاس‌های کوچک و بزرگ فعال می‌کند. درساژ، پرش اسب، رویدادهای سه‌روزه، کورس، اسب‌درمانی و مسابقات زیبایی اسب ازجمله رویدادهای ورزشی رسمی در صنعت اسب هستند که اگر سازمان‌های متولی در صنعت گردشگری و صنعت اسب فعال باشند، رشد اقتصادی جوامع را از طریق توسعه اشتغال‌زایی فراهم می‌کنند؛ چنانچه کشورهایی مانند ایتالیا، ایسلند، فرانسه و ایرلند که به‌عنوان سرزمین اسب[2]شناخته می‌شوند، توانسته‌اند وضعیت پایداری از تراز مثبت اقتصادی را از طریق توسعه رشته‌های سوارکاری ایجاد کنند.

مطابق با بررسی‌ها درخصوص کسب‌وکارهای موفق، قابلیت توسعه‌پذیری و نوزایش‌پذیری کسب‌وکارها (ورود به اشکال و فرصت‌های جدید کارآفرینی) دو مشخصه اصلی کسب‌وکارهای پایدار برخوردار از مزیت رقابتی است (قربانی و همکاران، ۲۰۲۰، ۵۷). برگزاری کورس‌های بهاره و پاییزه اسب‌دوانی و فستیوال بزرگ اسب ترکمن در منطقه صوفیان از مصادیق عینی فرصت‌های کارآفرینانه پایدار صنعت اسب ترکمن در قالب حضور گردشگران فعال، چابک‌سوار، مربی و آموزش اسب، مالک، داور، فعالان تجاری در قلمرو اسب و نیروی انسانی صفی و ستادی در بزرگای رویداد اسب هستند. در پژوهش‌های چوری و همکاران (۲۰۲۳)، قزلسفلو و همکاران، (۲۰۲۲) و یانپی و همکاران (۲۰۱۸) بر پیامدهای اقتصادی گردشگری اسب تأکید شده است، اما سایر ظرفیت‌های کارآفرینی در این صنعت از قبیل مشاغل فعال در زمینه اصلاح نژاد و شجره اسب ترکمن از سوی کارشناسان جهاد سازندگی (چوری و همکاران، ۲۰۲۳؛ نقوی و همکاران، ۲۰۲۱)، نگهداری و فعالیت‌های مربوط به سلامت اسب (نقوی و همکاران، ۲۰۲۱)، اسطبل‌داری، کشاورزی، تغذیه و فروشگاه‌های بزرگ ابزار و تجهیزات اسب، رسانه و پوشش رویدادهای ورزشی و حتی صنعت مربوط به کود، پوست، پشم اسب (عزیزاله و همکاران، ۲۰۲۰؛ اوانا و همکاران، ۲۰۲۳)، از دیگر فرصت‌های کارآفرینانه‌ای است که در این صنعت جایگاه مناسب درآمدزایی ندارند. این موضوع خلأ اصلی صنعت پرروش اسب ترکمن است؛ بنابراین اقدام به برگزاری سایر رویدادهای ورزشی اسب در مجموعه‌های سوارکاری گنبدکاووس و بندرترکمن می‌تواند گام اساسی در این زمینه باشد.

از دیگر فرصت‌های کارآفرینی صنعت اسب، تجارت بین‌المللی اسب در قالب صادرات و اصلاح نژاد اسب ترکمن است که با وجود آگاهی مدیران صنعت اسب به ظرفیت زیاد کارآفرینی و درآمدزایی صنعت اسب‌سواری در این بخش، دولت سیاست‌های معینی را تدوین نکرده است (چوری و همکاران، ۲۰۲۳، ۵۷؛ مولادوست و همکاران، ۲۰۲۱، ۱۲۷)؛ این

1. Siguroardottir
2. Hours Island

درحالی است که موقعیت ویژه استان گلستان در برخورداری از مرزهای آبی و همچنین راه‌های مواصلاتی زمینی مشترک، بسترساز ارزآوری و توسعه اقتصادی صادرات اسب را فراهم می‌کند. درواقع، در سال‌های اخیر با وجود تلاش‌هایی که در جهت توسعه کارآفرینی از طریق رویدادهای ورزشی انجام شده است، درعمل رشد مناسب و پایداری در زمینه توسعه کارآفرینی رویدادمحور در کشور مشاهده نمی‌شود (قربانی و همکاران، ۲۰۲۰، ۵۸) و برخلاف کشورهای مشابه، فقدان مدیریت کارا در صنعت اسب و رویدادهای ورزشی اسب، نتوانسته است شرایط بهره‌برداری ریالی و ارزی مناسبی را ایجاد کند (مولادوست و همکاران، ۲۰۲۱، ۱۲۶). واضح است که فقدان نگاهی راهبردی به موضوع رویداد مجموعه‌های سوارکاری و کورس اسب‌دوانی ترکمن از سوی متولیان صنعت اسب و بهره‌نگرفتن از ابزارها و تکنیک‌های استراتژیک در شناسایی و توسعه فرصت‌های کارآفرینانه اسب ترکمن که ناشی از نبود مدیریت واحد و همسویی بین دو سازمان جهاد کشاورزی و هیئت اسب‌دوانی است، نه‌تنها بسترساز بهره‌برداری اقتصادی مناسب از این بخش نبوده، بلکه همچنین وضعیت نامطلوبی از زیرساخت‌های استاندارد در مجموعه‌های اسب‌دوانی را ایجاد کرده است (چوری و همکاران، ۲۰۲۳، ۵۸؛ مولادوست و همکاران، ۲۰۲۱، ۱۲۴)؛ این در حالی است که چنانچه اتحاد راهبردی بین وزارت ورزش و جوانان، سازمان جهاد کشاورزی و وزارت گردشگری و میراث فرهنگی درخصوص رویداد اسب کورسی ترکمن منعقد شود، می‌توان ظرفیت‌های گسترده‌ای را ایجاد کرد. همچنین، لازم است ظرفیت رایزن فرهنگی و توجه به اشتراکات فرهنگی و ریشه‌های تاریخی اسب در کشورهای مجاور استان گلستان مدنظر قرار گیرد. در این صورت، می‌توان ضمن توسعه ابعاد گسترده کارآفرینی گردشگری اسب، سایر حوزه‌های کارآفرینی صنعت اسب شامل کارآفرینی کشاورزی، کارآفرینی نژادی و کارآفرینی ورزشی را در استان گلستان از طریق شناسایی و ورود بازارهای جدید و بین‌المللی فراهم کرد؛ ازاین‌رو در این پژوهش فرصت‌های کارآفرینی ورزشی مجموعه‌های اسب‌دوانی استان گلستان شناسایی و مطالعه شده است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع تحقیقات توصیفی-پیمایشی بود که در قالب تحقیقات آمیخته اکتشافی (کیفی-کمی)[1] به روش تحلیل مسیر اجرا شد. به‌منظور شناسایی فرصت‌های کارآفرینانه مسابقات کورس اسب ترکمن، پس از کسب اطلاعات اولیه از طریق مرور اسناد کتابخانه‌ای، پانزده نفر از افراد آگاه، صاحب‌نظر و متخصص در زمینه پرورش، نگهداری و مسابقات اسب به‌عنوان نمونه بخش کیفی انتخاب شدند. این افراد، مدیران اجرایی مسابقات کورس (دو نفر)، مربیان اسب (دو نفر)، مالکان باشگاه‌های سوارکاری (سه نفر)، فعالان صنعت اسب شامل فروشندگان تجهیزات اسب و عاملان خرید و فروش اسب (سه نفر)، کارشناسان گردشگری و میراث فرهنگی (دو نفر) و کارشناسان جهاد کشاورزی (سه نفر) بودند که به روش نمونه‌گیری گلوله‌برفی و از نوع قضاوتی[2] در مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته به روش استقرایی با رویکرد اکتشافی، تا دستیابی به اشباع نظری مشارکت داشتند. اجرای مصاحبه‌ها به این روش بود که مصاحبه با اولین فرد از هر گروه انجام شد و در مرحله بعدی افراد بعدی از هر گروه دعوت به مصاحبه شدند تا از این طریق ضمن کسب اطلاعات بتوان مصاحبه اثربخش‌تری انجام داد. با وجود اینکه در مصاحبه سیزدهم عامل جدیدی، شناسایی نشد و اشباع نظری صورت گرفت، فرایند مصاحبه با همه گروه خبرگان انجام شد. همچنین به‌منظور شناسایی همه کسب‌وکارهای صنعت اسب، یک گروه کانونی با مشارکت شش نفر از خبرگان و فعالان صنعت اسب در پایان مصاحبه تشکیل شد تا با توجه به اطلاعات به‌دست‌آمده از فاز کیفی، از طریق طرح سؤالات هدایت‌شده بتوان اطلاعات جامع‌تری را گردآوری کرد.

1. Sequential-Exploratory Mixed Method Design
2. Theoretical Sampling Or Judgmental Sampling

اطلاعات به‌دست‌آمده از مرحله کیفی پژوهش، با استفاده از نرم‌افزار مکس‌کیودا طبقه‌بندی شد و ۲۶ کد محوری شناسایی شد که در قالب شش کد گزینشی شامل متغیرهای فرصت‌های کارآفرینانه گردشگری، فرصت‌های کارآفرینانه برگزاری رویداد، فرصت‌های کارآفرینانه پرورش و فروش اسب، فرصت‌های کارآفرینانه سلامت و تیمار، فرصت‌های کارآفرینانه صادرات، کشاورزی و خدماتی قرار گرفتند. برای اطمینان از قابلیت اعتماد کدهای محوری، از روش پایایی کدگذار به شکل انتخاب چهار مصاحبه در فاصله زمانی مشخص (۳۰ روز) استفاده شد که توجه به درصد توافق بین دو کدگذاری به روش اسکات حاکی از پایایی مطلوب کدهای گزینشی فاز کیفی پژوهش بود (α>۰/۸۱) (جدول ۱) (دانایی فرد و همکاران، ۲۰۰۸، ۳۷). ابزار پژوهش، پرسش‌نامه مستخرج از مرحله کیفی پژوهش شامل متغیرهای فرصت‌های کارآفرینانه گردشگری، فرصت‌های کارآفرینانه برگزاری رویداد، فرصت‌های کارآفرینانه پرورش و فروش اسب، فرصت‌های کارآفرینانه سلامت و تیمار، فرصت‌های کارآفرینانه صادرات، کشاورزی و خدماتی بود. این پرسشنامه به صورت مقیاس لیکرت پنج‌ارزشی (خیلی کم=۱ تا بسیار زیاد=۵) بود. پرسش‌نامه اولیه پژوهش در اختیار هفت تن از اساتید دانشگاهی مدیریت ورزشی و کارآفرینی فعال در زمینه صنعت اسب قرار گرفت تا ضمن بهره‌گیری از نظرات تخصصی و پیشنهادهای اصلاحی آن‌ها، روایی صوری و محتوایی نیز بررسی شود. با دریافت کردن نظرات و پیشنهادهای این متخصصان، در شکل نوشتاری برخی گویه‌ها تغییراتی ایجاد شد تا فهم آن برای پاسخ‌دهندگان آسان‌تر شود. درنهایت، پایایی درونی پرسشنامه حاصل از بخش کیفی پژوهش، در مطالعه‌ای مقدماتی با مشارکت ۵۰ نفر از جامعه آماری تحقیق به روش آلفای کرونباخ ارزیابی شد. ضریب آلفای کرونباخ برآورد شده (α≥۰/۷۱) مشخص کرد که پرسشنامه پژوهش دارای پایایی مناسبی است. جامعه آماری پژوهش در بخش کمّی شامل تماشاگران آگاه و باسابقه، مدیران صف و ستادی کورس مسابقات، داوران رویداد اسب، تاجران فعال در صنعت اسب، عاملان فروش ابزار و تجهیزات اسب، مربیان و آموزش‌دهندگان چابک‌سواران، چابک‌سواران، مالکان باشگاه‌های اسب و پرورش‌دهندگان اسب، کارشناسان جهاد کشاورزی فعال در زمینه تغذیه و اصلاح نژاد و شجره، منابع انسانی اسطبل‌های مجموعه‌های سوارکاری، ساکنان بومی فعال در مسابقات کورس، آژانس‌های گردشگری و دامپزشکان فعال در جریان مسابقات و سلامت اسب بودند. با توجه به حداقل تعداد نمونه آماری موردنیاز برای هر متغیر در تحقیقات از نوع معادلات ساختاری (۱۰≤n≤۲)، ۱۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، پس از اطمینان از شاخص برازش الگوی پژوهش برمبنای شاخص‌هاس سه‌گانه (برازش ساختاری، برازش اندازه‌گیری و برازش کلی الگوی پژوهش) (داوری و رضازاده، ۲۰۱۶، ۴۷)، با لحاظ کردن محدودیت‌های نرم‌افزارهای کوواریانس‌محور، داده‌ها با استفاده از تکنیک حداقل مربعات جزئی با استفاده از نرم‌افزار و نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

جدول ۱- محاسبه پایایی فاز کیفی پژوهش به روش کدگذاری مجدد

Table 1- Calculating the reliability of the qualitative phase of the research by recoding method

کد مصاحبه	کدهای موافق	کدهای مخالف	کل کدها	پایایی
Interview code	Agree Cods	Disagree cods	Total Cods	Reliability
$P_{۵}$	۹	۲	۲۳	۷۸%
$P_{۷}$	۱۱	۳	۲۹	۷۵%
$P_{۱۱}$	17	۲	۴۶	۷۳%
$P_{۱۳}$	۲۲	۴	۵۶	۷۸%
Total	۵۹	۱۱	141	۷۶%

$$\text{پایای باز آزمون} = \frac{\text{۲} \times \text{تعداد کدهای مورد توافق}}{\text{تعداد کل کدها}} \times ۱۰۰$$

منبع: دانایی‌فرد و مظفری (۲۰۰۸)

نتایج

مشخصات جمعیت‌شناختی نمونه‌های بخش کیفی تحقیق در جدول (۲) گزارش شده است. بیش از ۳۳ درصد نمونه‌ها گردشگران اسب با سابقه‌ای بودند که اطلاعات کاملی از صنعت اسب ترکمن و فرصت‌های اشتغال‌زایی مرتبط با آن داشتند. بررسی میزان درآمد نیز مؤید آن است که ۴۰ درصد از فعالان صنعت اسب از درآمد مطلوبی برخوردار بودند. تواتر حضور بیشتر از ۲۱ بار در سال از بیشترین فراوانی برخورار بود. همچنین بیش از ۸۰ درصد افراد فعال در صنعت اسب، اعتقاد داشتند که صنعت اسب ترکمن از ظرفیت بسیار زیادی در اشتغال‌زایی و ایجاد فرصت‌های کارآفرینانه برخوردار است (جدول ۲).

جدول۲- توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی فعالان مجموعه‌های سوارکاری

Table 2- Demographic characteristics of active people in equestrian

	گروه Group	تعداد Number	درصد فراوانی Percent
گروه‌های مشارکت‌کننده در پژوهش	گردشگران اسب فعال و آگاه	55	36.66%
	مالکان و مربیان	35	23.33%
	چابک‌سوار	10	6.66%
	مدیران اجرایی کورس	12	8%
	عاملان فروش اسب و تجهیزات	20	13.33%
	کارشناسان جهاد کشاورزی	5	3.33%
	مدیران آژانس‌ها و سازمان گردشگری	10	6.66%
	رسانه‌ها	3	2%
میانگین درآمد ماهیانه	کمتر از 15 میلیون تومان	8	5.33%
	15 تا 20 میلیون تومان	17	11.33%
	21 تا 25 میلیون تومان	64	42.66%
	بیشتر از 25 میلیون تومان	61	40%
سابقه کار و حضور سالیانه در مجموعه های سوارکاری	5 تا 10 بار	9	8.18%
	11 تا 15 بار	24	8.18%
	16 تا 20 بار	52	46.36%
	بیشتر از 21 بار	65	24.54%
ظرفیت کارآفرینی و اشتغال‌زایی صنعت اسب	کم	-	0%
	متوسط	9	6%
	زیاد	21	14%
	بسیار زیاد	120	80%

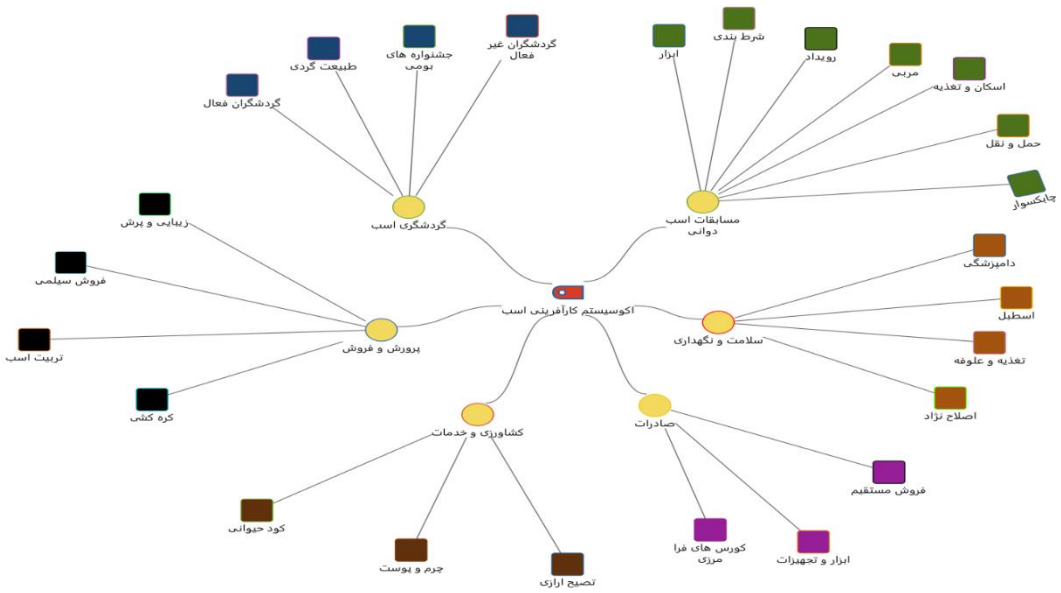
پس از تحلیل داده‌ها در بخش کیفی پژوهش، ۲۶ کد محوری شناسایی‌شده، دسته‌بندی شدند و در قالب شش کد انتخابی فرصت‌های کارآفرینانه گردشگری، فرصت‌های کارآفرینانه برگزاری رویداد، فرصت‌های کارآفرینانه پرورش و فروش اس،، فرصت‌های کارآفرینانه سلامت و تیمار، فرصت‌های کارآفرینانه صادرات، کشاورزی و خدماتی قرار گرفتند (جدول ۳). همچنین مدل کیفی پژوهش برمبنای کدهای انتخابی و کدهای محوری تدوین شد (شکل ۱).

جدول ۳- کدگذاری مصاحبه‌ها
Table 3- The coding of interviews

شماره مصاحبه Number of Interview	کدهای باز Open cods	کدهای محوری Pivot cods	کد انتخابی Elected cods
P_1،P_2، P_3، P_4، P_5، P_6 ،P_8، P_9، P_{10}	حضور تماشاگران علاقه‌مند بومی، حضور گردشگران از استان‌های مجاور، خانواده دوستان چابک‌سواران و مالکان اسب، گردشگران کشورهای حاشیه دریای خزر، گردشگران کشور ترکمنستان و آذربایجان، استفاده از اسب در طبیعت‌گردی، تاجران اسب داخل کشور و کشورهای همسایه، جشنواره اسب صوفیان، ارائه تجربیات اسب‌سواری به بازدیدکنندگان، سوارکاری تفریحی، اسب درمانی و گردشگری، سوارکاری آزاد و صحرانوردی	گردشگر فعال، گردشگر غیرفعال، جشنواره‌های سنتی، طبیعت گردی	گردشگری اسب
P_3، P_4، P_7، P_8، P_9، P_{10}، P_{11}، P_{12}	عوامل اجرایی، داوران و سرداوران، کنترل دوپینگ، چابک‌سواران، مربیان، سایت شرط‌بندی، بازاریابی و تبلیغات، تردد گردشگران، تغذیه، خدمات بانکی، بلیت‌فروشی، عوامل بوفه و تغذیه مجموعه سوارکاری، کافی‌شاپ، فروشگاه‌های تجهیزات اسب، مالکان اسب، باشگاه‌های آموزش چابک‌سواری، آموزش چوگان، عوامل فدراسیون و هیئت‌های اسب‌سواری، حامیان مالی و اسپانسر، اصحاب رسانه، بازارهای محلی، دستگاه‌های نظارتی و امنیت، پوشش	مربی، چابک‌سوار، شرط‌بندی، عوامل اجرایی رویداد، اسکان و تغذیه، حمل و نقل، ابزار و یراق اسب .	مسابقات اسب

	تصویری، تجهیزات و فناوری برگزاری رویداد		
P_2 ،P_5 ،P_6 ،P_9 ،P_{10}، P_{12}، P_{13}	فروش اسب‌های مسابقه، آموزش به چابک‌سواران، باشگاه تربیت اسب و سوارکاری، نسل‌کشی، حفظ نژاد اسب ترکمن، نگهداری از مادیون‌های مخصوص کره ترکمن، پرورش سیلمی، پرورش اسب‌های ویژه سایر رشته‌های ورزشی، آموزش حرکات ریتمیک، لوازم سوارکاری، آموزش و تربیت اسب‌های پونی و پرش از مانع، حضور پرورش‌دهندگان اسب ترکمن در فستیوال‌های برون‌مرزی، شجره‌نامه	تربیت اسب کورسی، گروه‌کشی، سیلمی و مادیون، زیبایی، پرش	پرورش و فروش اسب
P_1، P_4، P_5، P_8، P_9، P_{10} ، P_{11}، P_{12}، P_{13} ،P_{14}	تولید علوفه سالم، مکمل‌های غذایی و کنسانتره-های اسب، تخصص در زمینه ژنتیک، دامپروری و مراقبت‌های بهداشتی، پرورش کره، مزرعه اسب، منابع انسانی مجموعه سوارکاری، نیروی انسانی مزارع تولید علوفه، دامپزشکان تغذیه و رژیم‌های غذایی ویژه دام، پانسیون کردن اسب‌های کورس، تیمار و واکسیناسیون، صادرات علوفه به استان‌های فعال اسب و کشورهای دارای مرز مشترک با استان گلستان، اسطبل‌های ویژه نگهداری اسب‌های کورسی، عملیات هم‌خونی	اصطبل‌داری، دامپزشکی، تغذیه و علوفه و اصلاح نژاد	سلامت و نگهداری اسب
P_1، P_2، P_3 ،P_5، P_7 ،P_8 ،P_{10}، P_{11}، P_{13}، P_{14}	بازارهای داخلی فروش اسب در استان‌های مجاور، بازارهای برون‌مرزی صنعت اسب، عملیات سالم‌سازی و بهداشت اسب‌های صادراتی، قرارداد با باشگاه‌های اسب برای پرورش‌دهندگان اسب ترکمن، حضور چابک‌سواران در کورس‌های فرامرزی، استفاده از مربیان	فروش اسب کورسی، چابک‌سوار در کورس‌های فرامرزی، تجهیزات	صادرات اسب

	مجرب ترکم در کورس‌های فرامرزی، ماشین آلات و تجهیزات		
P_2، P_5، P_6، P_9، P_{12}، P_{13}، P_{14}	استفاده از اسب‌های ترکمن در کشاورزی و گله‌داری، مراسم اجتماعی، فعالیت‌های تولیدی و خدماتی، استفاده از اسب ترکمن در پیمایش‌های طولانی طبیعت، تولیدات کیف و کفش چرم اسب، استفاده از یال اسب در صنایع دستی و فرش‌بافی، تولید لبنیات از شیر اسب برای بیماران خاص، کود حیوانی	کود حیوانی، چرم و پوست، فرآورده‌های لبنی ویژه گروه‌های خاص، تصحیح اراضی	کشاورزی و خدمات اسب

شکل ۱- الگوی کیفی متغیرهای پژوهش

Figure 1- Quality model of research variable

توصیف متغیرهای پژوهش در جدول (۴) ارائه شده است. همان گونه که در این جدول مشاهده می‌شود، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای گردشگری اسب، مسابقات اسب، پرورش و فروش اسب، سلامت و نگهداری اسب، صادرات اسب، کشاورزی و خدمات اسب و کارآفرینی اسب به‌ترتیب ۳/۶۷±۰/۷۸، ۳/۶۰±۰/۸۳، ۳/۶۲±۰/۷۸، ۳/۳۱±۰/۷۶، ۳/۰±۵۸/۸۱، ۳/۰±۶۰/۸۸ و ۳/۵۵±۰/۷۶ است.

جدول ۴- توصیف متغیرهای پژوهش

Table 4- Description of research variables

متغیر Variable	آماره Statistic		
	تعداد Number	میانگین Mean	انحراف استاندارد SD
گردشگری اسب Hours tourism	7	3.67	0.78
مسابقات اسب Hours event	5	3.60	0.83
پرورش و فروش اسب Breeding and selling horses	4	3.62	0.77
سلامت و نگهداری اسب Horse care and maintenance	5	3.31	0.76
صادرات اسب Hours export	4	3.58	0.81
کشاورزی و خدمات اسب Agriculture and horse services	4	3.60	0.88
کارآفرینی اسب Equestrian entrepreneurship	6	3.55	0.76

در بخش استنباطی، ابتدا برازش مدل اندازه‌گیری پژوهش بررسی شد و سپس آزمون فرضیه‌ها در قالب برازش مدل ساختاری انجام شد. به‌منظور ارزیابی برازش مدل اندازه‌گیری از سه معیار پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده شد. شاخص‌های پایایی ترکیبی[1]، میانگین واریانس استخراج‌شده[2] و بارهای عاملی در راستای بررسی پایایی متغیرهای پژوهش استفاده شدند. چنانچه مقدار پایایی ترکیبی بزرگ‌تر از ۰/۷، میانگین واریانس استخراج‌شده بزرگ‌تر از ۰/۵ و بارهای عاملی با شرط معنادار بودن بزرگ‌تر از ۰/۵ باشند، پایایی مدل اندازه‌گیری تأیید می‌شود (داوری و رضازاده، ۲۰۱۶). با توجه به نتایج ارائه‌شده برای پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج‌شده (جدول ۵) و همچنین بارهای عاملی (شکل ۲)، می‌توان بیان کرد که پایایی مدل اندازه‌گیری پژوهش مطلوب است.

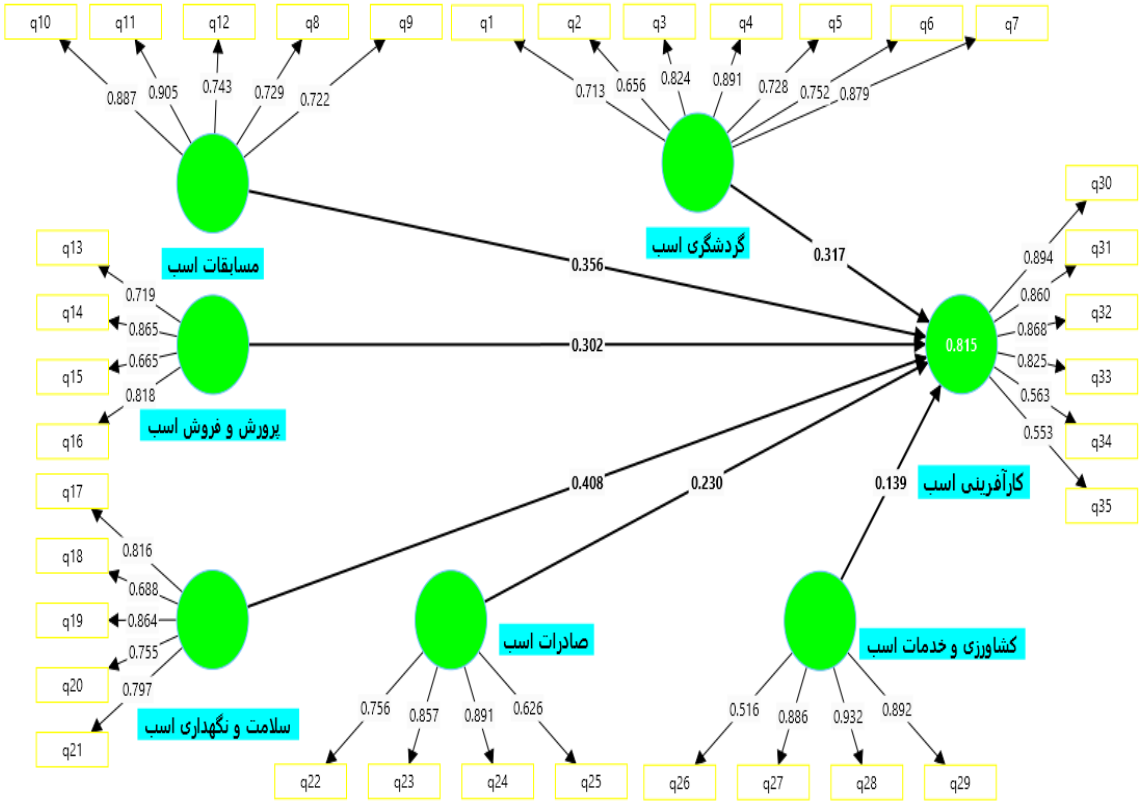
جدول ۵- شاخص‌های بررسی پایایی متغیرهای پژوهش

Table 5- The indexes of constructs reliability

ردیف row	سازه‌ها Constructs	پایایی ترکیبی Combined reliability	واریانس استخراج‌شده Average Variance Extracted	آلفای کرونباخ Cronbach α
1	گردشگری اسب Hours tourism	0.916	0.612	0.897
2	مسابقات اسب Hours event	0.899	0.642	0.861

1. Composite Reliability (CR)
2. Average Variance Extracted (AVE)

0.772	0.594	0.853	پرورش و فروش اسب Breeding and selling horses	3
0.853	0.618	0.889	سلامت و نگهداری اسب Horse care and maintenance	4
0.791	0.623	0.867	صادرات اسب Hours export	5
0.825	0.679	0.890	کشاورزی و خدمات اسب Agriculture and horse services	6
0.857	0.599	0.897	کارآفرینی اسب Equestrian entrepreneurship	7

شکل ۲- مدل آزمون‌شده پژوهش در حالت تخمین استاندارد

Figure 2- The tested research model in standard estimation mode

همچنین بررسی روایی تشخیصی متغیرهای پژوهش به‌منظور اطمینان از مناسب بودن کیفیت مدل ترسیم‌شده ضروری است. برای اینکه یک متغیر از روایی تشخیصی یا واگرای قابل‌قبولی برخوردار باشد، جذر میانگین واریانس استخراج‌شده یک متغیر باید بیشتر از همبستگی آن متغیر با سایر متغیرها باشد. با توجه به نتایج جدول (۶) می‌توان بیان کرد که متغیرهای پژوهش از روایی تشخیصی خوبی برخوردار هستند.

جدول ۶- نتایج بررسی روایی تشخیصی متغیرهای پژوهش

Table 6- Results of the diagnostic validity study of research variables

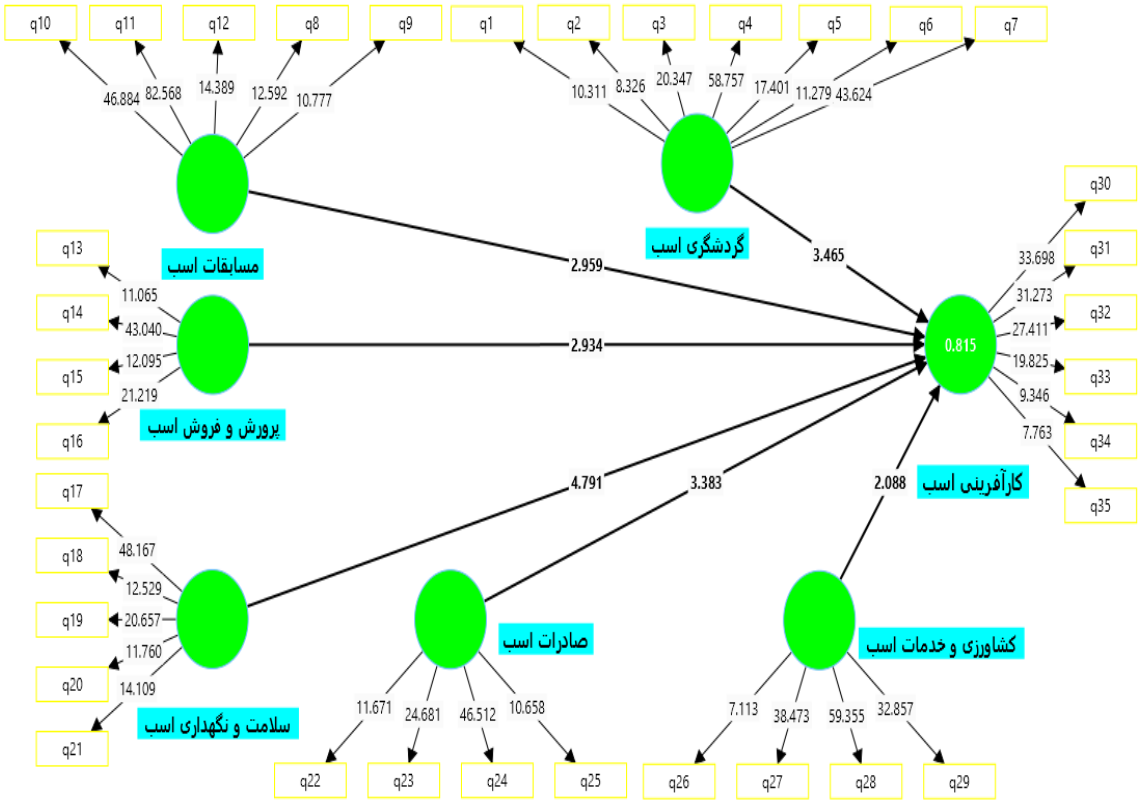
ردیف Row	متغیرها Variable	1	2	3	4	5	6	7
1	گردشگری اسب Hours tourism	0.782						
2	مسابقات اسب Hours event	0.669	0.801					
3	پرورش و فروش اسب Breeding and selling horses	0.741	0.597	0.771				
4	سلامت و نگهداری اسب Horse care and maintenance	0.647	0.657	0.449	0.786			
5	صادرات اسب Hours export	0.706	0.649	0.724	0.683	0.789		
6	کشاورزی و خدمات اسب Agriculture and horse services	0.612	0.709	0.778	0.651	0.709	0.824	
7	کارآفرینی اسب Equestrian entrepreneurship	0.557	0.688	0.703	0.669	0.597	0.636	0.774

بعد از تأیید شدن شاخص‌های برازش مدل ساختاری پژوهش، آزمون فرضیه‌ها انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که گردشگری اسب اثر مثبت و معناداری بر فرصت‌های کارآفرینانه صنعت اسب کورسی ترکمن‌صحرا دارد (β=۰/۳۱۷، t=۳/۴۶۵). بخش دیگری از نتایج پژوهش مشخص کرد که اثر مسابقات اسب بر فرصت‌های کارآفرینانه صنعت اسب کورسی ترکمن‌صحرا مثبت و معنادار است (β=۰/۳۵۶، t=۲/۹۵۹). نتایج پژوهش مشخص کرد که اثر پرورش و فروش اسب بر فرصت‌های کارآفرینانه صنعت اسب کورسی ترکمن‌صحرا مثبت و معنادار است (β=۰/۳۰۲، t=۲/۹۳۴). نتایج پژوهش نشان داد که سلامت و نگهداری اسب نیز اثری مثبت و معناداری بر فرصت‌های کارآفرینانه صنعت اسب کورسی ترکمن‌صحرا دارد (β=۰/۴۰۸، t=۴/۷۹۱). یافته‌های این مطالعه مشخص کرد که اثر صادرات اسب بر فرصت‌های کارآفرینانه صنعت اسب کورسی ترکمن‌صحرا مثبت و معنادار است (β=۰/۲۳۰، t=۳/۳۸۳). درنهایت، یافته‌های این مطالعه نشان داد که اثر کشاورزی و خدمات اسب بر فرصت‌های کارآفرینانه صنعت اسب کورسی ترکمن‌صحرا مثبت و معنادار است (β=۰/۱۳۹، t=۲/۰۸۸) (جدول ۷ و شکل ۳).

جدول ۷- اثرات مستقیم بین متغیرهای پژوهش

Table7- Direct impact between variable of research

اثرات موجود در مدل Impact in model	مقدار بتا β-value	آماره تی t-value	سطح معناداری Significant
گردشگری اسب -> کارآفرینی اسب Equestrian entrepreneurship <- Hours tourism	0.317	3.465	0.001
مسابقات اسب -> کارآفرینی اسب Equestrian entrepreneurship<-Hours event	0.356	2.959	0.003
پرورش و فروش اسب -> کارآفرینی اسب Equestrian <-Breeding and selling horses entrepreneurship	0.302	2.934	0.003
سلامت و نگهداری اسب -> کارآفرینی اسب Equestrian entrepreneurship<-Horse care	0.408	4.791	0.001
صادرات اسب -> کارآفرینی اسب Equestrian entrepreneurship<-Hours export	0.230	3.383	0.001
کشاورزی و خدمات اسب -> کارآفرینی اسب Equestrian entrepreneurship<-Equine agriculture and services	0.139	2.088	0.037

شکل ۳- مدل آزمون‌شده پژوهش در حالت اعداد معناداری

Figure 3- The tested research model in significant mode

بحث و نتیجه‌گیری

توجه به ظرفیت زیاد رویدادهای رویداد اسب ترکمن که ریشه در ارزش‌های فرهنگی جوامع ترکمن‌صحرا دارد و از اشتراکات مواریث فرهنگی کشورهای واقع در یک منطقه قلمداد می‌شود، بستری توانمند برای ایجاد اشتغال مولد و ارزآوری است (قزلسفلو و همکاران، ۲۰۲۲، ۲۴۹). کسب‌وکارهای برخوردار از چنین مشخصه‌هایی که در قالب فستیوال-های بومی سازمان‌دهی می‌شوند، نه‌تنها فعال‌کننده کارآفرینی بومی هستند، بلکه دارای دیدگاه فراملی‌اند و راهبردی کارآمد در راستای ایجاد مسیرهای کارآفرینی بین‌المللی و جامعه‌محور قلمداد می‌شوند (سادین و همکاران، ۲۰۲۱، ۲۲۸). در همین راستا، در این پژوهش، طراحی الگوی کسب‌وکارهای ورزشی صنعت اسب ترکمن بررسی شد. نتایج تحقیق مؤید آن بود که متغیرهای اصطبل‌داری و نگهداری اسب، برگزاری مسابقات اسب‌سواری، گردشگری اسب ترکمن و پرورش و فروش اسب ترکمن از بیشترین ضریب مسیر کارآفرینی اسب ترکمن برخوردار بودند که با تحقیقات مهری‌نژاد و همکاران (۲۰۲۳)، گرزین و همکاران (۲۰۲۲)، قزلسفلو و همکاران (۲۰۲۲) نقوی و همکاران (۲۰۲۱)، یانپی و همکاران (۲۰۱۸)، قربانی و همکاران (۲۰۲۰)،یانپی و همکاران (۲۰۱۸)، قره‌باش و همکاران (۲۰۱۶)، کارکن و همکاران (۲۰۱۳) و دوگلیو[1] و همکاران (۲۰۱۷) همخوانی داشت. مطابق با یافته‌های گزارش‌شده توسط چوری و همکاران (۲۰۲۳)، مهری-نژاد و همکاران (۲۰۲۳)، قزلسفلو و همکاران (۲۰۲۲) و یانپی و همکاران (۲۰۱۸) درخصوص صنعت اسب استان گلستان، وجود سه مجموعه سوارکاری بین‌المللی در منطقه ترکمن‌نشین از جاذبه‌های اصلی گردشگری ورزشی برای گردشگران ورزشی فعال داخلی و خارجی و همچنین گردشگران ورزشی غیرفعال شامل تاجران و کشاورزان فعال در تغذیه صنعت اسب قلمداد می‌شود. علاقه‌مندی قوم ترکمن به صنعت اسب و همچنین مدیریت آکادمی‌های اسب‌سواری از سوی این قوم سبب شده است که این رشته ورزشی به مواریث فرهنگی ترکمن تبدیل شود. همچنین وجود مراتع گسترده در بخش ترکمن‌صحرا به همراه برگزاری فستیوال سنتی اسب صوفیان، بسترساز جذب گردشگران متعدد از کشورهای حاشیه دریای خزر می‌شود (قزلسفلو و همکاران (۲۰۲۲). رولت و همکاران (۲۰۱۷)، مسابقات اسب‌سواری کانادا را بزرگ‌ترین رویداد ورزشی جاذب گردشگران می‌دانند که بسیاری از علاقه‌مندان اسب از قبیل چابک‌سواران، تاجران اسب، نمایندگان رسانه‌ها و بازاریابان فعال در مشاغل غیرمستقیم مرتبط با صنعت اسب شامل مالکان آکادمی‌های اسب، دامپزشکان، پرورش‌دهندگان، مزرعه‌داران و تولیدکنندگان تجهیزات اسب را در یک فستیوال بزرگ ورزشی به صورت متمرکز جمع می‌کند؛ ازاین‌رو نیازسنجی مناسب از علایق این گروه‌های مختلف و برنامه‌ریزی در برآوردن خواسته‌های آن‌ها، گام اساسی در دستیابی به پیامدهای رویداد اسب ترکمن قلمداد می‌شود. پریک[2] و همکاران (۲۰۱۹) در مطالعه‌ای در حوزه گردشگری رویدادهای ورزشی، ترجیحات و نیازهای گردشگران را به‌عنوان عاملی مهم در ایجاد و راه‌اندازی کسب‌وکارهای ورزشی متفاوت ذکر کردند. نتایج مطالعه آن‌ها حاکی از آن بود که گردشگران فعال ورزشی در فضای باز با توجه به انگیزه‌های خود در یکی از سه گروه تفریح‌کنندگان، دوستداران طبیعت و علاقه‌مندان به ورزش قرار می‌گیرند؛ بنابراین می‌توان با توجه به نیاز هر بخش، کسب‌وکارهای متفاوتی را راه‌اندازی کرد؛ لذا در این زمینه پیشنهاد می‌شود که با الگو برداری از کشورهای توسعه‌یافته که اسطبل‌داری را به شکل پانسیون‌های ویژه اسب انجام می‌دهند، با طراحی و ساخت مراکز علمی

1. Duglio
2. Peric

اسطبل و پرورش اسب از سوی متخصصان جهاد کشاورزی و ارائه یکپارچه مجموعه‌ای از خدمات دامپزشکی در قالب تغذیه، اصلاح نژاد، مایه‌کوبی و کنترل سلامت اسب، کسب‌وکارهای حوزه اسطبل‌داری و پرورش اسب به صورت سازمانی مدیریت شود. همچنین درخصوص کارآفرینی گردشگری و برگزاری رویداد، مدیران اجرایی مجموعه‌های سوارکاری می‌توانند از طریق پیش‌بینی بسته‌های ویژه گردشگری خانوادگی، ارائه تسهیلات رفاهی، فروش اینترنتی بلیت، ارائه خدمات ارزی در دسترس ویژه گردشگران غیرایرانی، برگزاری جشنواره‌های فرهنگی سنتی ترکمن در مجاورت مجموعه‌های سوارکاری از قبیل جشن خنجر و برگزاری بازارچه‌های سنتی، مکانیزه کردن خط شروع و پایان و توسعه زیرساخت‌های پیست‌های اسب‌سواری برای حضور چابک‌سواران غیرایرانی، جذابیت رویداد کورس اسب را ارتقا دهند. مطابق با اظهارات خبرگان فاز کیفی نیز تمام فعالیت‌های آموزش اسب و سوارکار به صورت دستی انجام می‌شود و نیاز به نیروی کار متخصص وجود دارد که به نوبه خود ظرفیتی بی‌نظیر در ایجاد کارآفرینی مولد است. نیروی انسانی موردنیاز این صنعت دربرگیرنده شبکه گسترده‌ای از مشاغل شامل پرورش‌دهندگان، مربیان، دامپزشکان، سوارکاران و چابک‌سواران، تأمین‌کنندگان خوراک اسب و تجهیزات و شرکت‌های حمل‌ونقل اسب و پانسیون‌های ویژه اسب‌های کورسی است که فرصت‌های کارآفرینانه بی‌شماری را فعال می‌کند (یانپی و همکاران، ۲۰۱۸، ۹۸).

از دیگر فرصت‌های کارآفرینانه کارآفرینی رویداد اسب ترکمن، توجه به فعال کردن سایر رشته‌های ورزشی اسب از قبیل پرش از مانع، چوگان، درساژ (مولادوست و همکاران ۲۰۲۱) و زیبایی اسب است که نبود زیرساخت‌ها، فقدان رویدادهای رسمی و غیررسمی این رشته‌ها در تقویم ورزشی فدراسیون و هیئت سوارکاری و همچنین نبود حمایت و هماهنگی بین سازمان‌های جهاد کشاورزی با هیئت اسب‌سواری استان، سبب بی‌توجهی به مشاغل رویداد اسب در این زمینه شده است. این یافته‌ها با نتایج تحقیقات قزلسفلو و همکاران (۲۰۲۲)، چوری و همکاران (۲۰۲۳) و مولادوست و همکاران (۲۰۲۲) هم‌راستا بود. به بارو اصغرپور و همکاران (۲۰۲۲) و قزلسفلو و همکاران (۲۰۲۲)، کلید اصلی ایجاد رویکرهای کارآفرینانه ورزشی پایدار، احیای رشته‌های ورزشی است که پیوندی ناگسستنی با علایق و ریشه‌های تاریخی دارند که به شکل رویدادهای ورزشی نو و تازه شکل‌گرفته اجرا می‌شوند؛ اما برای دستیابی به مزایای اقتصادی ناشی از کارآفرین رویدادهای ورزشی، همانند بسیاری از کشورهای پیشرو در کارآفرین رویدادهای ورزشی، باید از یک سو ملزم به ایجاد زیرساخت‌های اولیه و رعایت اصول حرفه‌ای‌گری در شیوه برگزاری رویداد بود و از سوی دیگر نیازهای رفتاری و عاطفی همه گردشگران لحاظ شده و برندسازی و بازاریابی ویژه رویداد انجام شود. عزیزاله و همکاران (۲۰۱۷) نیز در تدوین برنامه راهبردی فدراسیون اسب‌سواری کشور تأکید کردند که فقدان زیرساخت‌های استاندارد و تجهیزات تأییدشده فدراسیون جهانی سبب شده است که منافع اقتصادی و فرصت‌های کسب‌وکار صنعت رویداد اسب رقابتی و کورسی در ایران به طور جدی مطرح نباشد، اما وجود نژادهای اصیل ترکمن در شمال، نژاد اسب عرب در جنوب و نژاد اسب کرد غرب کشور و همچنین وجود پیست‌های رسمی و سه مجموعه سوارکاری بین‌المللی در استان گلستان، در صورت همگام شدن با فناوری‌های برگزاری مسابقات کورسی، تجهیزات تیمار و مراقبت روز مسابقه از قبیل کنترل دوپینگ، مراقبت‌های دامپزشکی و دسترسی به داروهای ویژه اسب‌های کورسی، می‌توانند برندسازی مجموعه‌های سوارکاری و به تبع آن فعال‌سازی مشاغل صنعت اسب را در داخل کشور و حوزه بین‌المللی ایجاد کنند. مرور مطالعات در حوزه گردشگری ورزشی کشور چین نشان داده است که نهادهای محلی در هم‌افزایی با سازمان‌های ورزشی به سمت ساده‌سازی و توسعه کسب‌وکارهای ورزشی محلی گام برداشته‌اند. دولت‌ها با وضع قوانین حمایتی موجب تسریع در روند فعالیت‌های کارآفرینانه می‌شوند. به‌منظور اشاعه دانش و مهارت‌های کارآفرینی، دولت‌ها با تنظیم برنامه‌های مطلوب محیط شناختی کارآفرینی را تقویت می‌کنند و درنهایت ارتقای فرهنگ کارآفرینی با بهبود محیط هنجاری، نقش تسهیل‌کننده در راستای ارتقای فرهنگ کارآفرینانه در جامعه ایفا می‌کند (زو و همکاران، ۲۰۲۱، ۴۲۳؛ رنجبر و همکاران، ۲۰۱۹، ۴۶). به نظرمی رسد، این موارد

در برنامه‌های توسعه کسب‌وکارهای صنعت اسب ترکمن استان گلستان به طور بایسته و شایسته مدنظر سازمان‌های متولی قرار نگرفته است (۳۰). در همین زمینه، گرزین و همکاران (۲۰۲۲) معتقدند که در الگوی موفق گردشگری ورزشی توجه به ورزش‌های بومی که به شکل فستیوال‌ها و جشنواره‌های ورزشی در جوامع امروزی نمود دارند، در صورتی که از ساختار فدراسیونی تبعیت کند و دارای کانال‌های بازاریابی رسمی باشد، رویکردی موفق در توسعه کسب‌وکارهای ورزشی کوچک و متوسط است. چنانچه در استان خراسان، برگزاری جشنواره بومی کشتی سنتی و اسب‌سواری بسترساز جذب بسیاری از گردشگران ورزشی شده است (گرزین و همکاران، ۲۰۲۲، ۶۴). ازآنجاکه اختصاص نیافتن بودجه مناسب از سوی فدراسیون و بی‌توجهی به نهادهای محلی و سازمان‌های متولی دلیل اصلی این خلأ کارآفرینی است، در این زمینه به فدراسیون اسب‌سواری و همچنین مدیران هیئت اسب‌سواری استان گلستان پیشنهاد می‌شود که با تسهیل ورود سرمایه‌گذار خصوصی، ضمن ایجاد زیرساخت‌ها و بستر اولیه این رشته‌ها، اشتغال‌زایی مستقیم صورت گیرد. همچنین برگزاری فستیوال‌های دوره‌ای و کارگاه‌های آموزشی از سوی هیئت اسب‌سواری برای آشنایی مربیان و چابک‌سواران با سایر رشته‌های ورزشی صنعت اسب اقدامی کارآمد در این زمینه است.

از دیگر یافته‌های این پژوهش، وجود فرصت‌های کارآفرینانه در حوزه کشاورزی و خدمات بود. به باور سادین و همکاران (۲۰۲۰)، وجود مراتع مطلوب در دشت ترکمن‌صحرا و عجین شدن سبک زندگی اقوام بومی با پرورش اسب، موجب شده است تا کارآفرینی روستایی از ظرفیت‌های اصلی کارآفرینانه ترکمن‌صحرا باشد که فاقد رویکردی جامع و برنامه‌ریزی‌شده کارآفرینانه است. درواقع، چندبعدی بودن فعالیت‌های اسب در مناطق روستایی و ایجاد پیوندی علمی بین پرورش اسب با فعالیت‌های کشاورزی در این مناطق، مشابه بسیاری از کشورهای پیشرو از قبیل هلند، فنلاند و اسپانیا (اوانا و همکاران، ۲۰۲۳، ۳۶) است که در صورت برخورداری از رویکردهای حمایتی، جایگزین مناسبی برای بسیاری از مشاغل متأثر از شرایط اقلیمی فاقد توجیه اقتصادی است؛ هرچند در یک دهه اخیر، این موضوع مهم از سوی وزارتخانه‌های متولی و همچنین معاونت اشتغال‌زایی مجلس و ادارات کل ورزش و جوانان نیز حمایت شده است؛ به نحوی که بودجه تخصیصی استارت‌آپ‌های ورزشی از سال ۱۳۹۸ تا سال ۱۴۰۲، چهار برابر افزایش داشته است (اصغرپور و همکاران، ۲۰۲۲، ۱۱۶). نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که به دلایلی همچون انطباق نداشتن برنامه‌های اجراشده با شرایط محلی، نبود بازار مناسب برای تولیدات بومی، کمبود اطلاعات بازار و طرح‌های بازارسازی، هزینه زیاد تولید و کمبود زیرساخت‌های ارتباطی باعث شده است که برخی از این نوع کسب‌وکارهای سنتی که عامل پایداری معیشت روستاییان بودند، قابلیت‌های تولیدی و رقابتی خود را از دست بدهند و چرخه حیات آن‌ها به مرحله زوال و نابودی نزدیک شود (سادین و همکاران، ۲۰۲۱، ۲۱۴)؛ اما اوآنا و همکاران (۲۲۰۲، ۲۰۲۳)، فرصت‌های کارآفرینانه مطلوبی را در این حوزه در بخش اروپا با عنوان گردشگری کشاورزی اسب[1] ترویج دادند. استفاده از کود حیوانی اسب در تولید محصولات کشاورزی ارگانیک، پوست و یال اسب برای تولید پوشاک‌های لوکس و باکیفیت و همچنین استفاده از شیر اسب در تولید فرآورده‌های لبنی ویژه گروه‌ها خاص، از فرصت‌های کارآفرینی در بخش کشاورزی و خدمات است که این موارد در کشور ایران دارای رویکرد کارآفرینی فعال و درخورتوجه نیست. ازآنجاکه توجه به نیازهای جوامع محلی و ساکنان بومی ترویج‌دهنده، رویکرد حمایتی از مشاغل جوامع بومی را تشکیل می‌دهد، به سازمان جهاد کشاورزی و مدیران وزارت کار پیشنهاد می‌شود که از طریق واگذاری ادوات و تجهیزات کشاورزی مدرن به فعالان بخش کشاورزی و تولیدکنندگان علوفه، ضمن فعال کردن بازارهای محلی فروش علوفه ویژه اسب، زمینه صادرات علوفه استاندارد و مغذی را به کشورهای دارای مرز مشترک فراهم

1. Equine Agritourist

کنند. همچنین احداث صنایع تبدیلی در استان گلستان و استفاده از پوست و یال اسب برای استفاده در صنعت چرم و تولید زین و افسار و دهنه ارگانیک از یال و پوست اسب و همچنین استفاده از فرآورده‌های لبنیات اسب برای گروه‌های با نیازهای ویژه، از دیگر فرصت‌های کارآفرینی است که به مدیران جهاد کشاورزی پیشنهاد می‌شود.

ایجاد مزایای اقتصادی ناشی از صادرات اسب ترکمن و حضور مربیان و چابک‌سواران در رویدادهای بین‌المللی از دیگر فرصت‌های کارآفرینی صنعت اسب است. با توجه به ضرایب عاملی مسیر الگوی پژوهش، فرصت کارآفرینانه صادرات اسب ترکمن، شرایط بهره‌وری مطلوبی در استان گلستان ندارد و هیچ آمار رسمی و قابل‌استنادی درخصوص درآمدزایی ارزی این حوزه وجود ندارد (چوری و همکاران، ۲۰۲۳؛ مولادوست و همکاران، ۲۰۲۱). توجه به اظهارات متخصصان فاز کیفی پژوهش حاکی از آن بود که که بی‌توجهی به ایجاد ساختارهای مدیریتی کارا از طریق ایجاد هماهنگی بین فدراسیون، سازمان جهاد کشاورزی و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت به همراه سایر نهادهای قانون‌گذار در ایجاد شبکه‌ای مشترک، هماهنگ و همسو در زمینه بسترسازی صادرات اسب و حتی در نظر گرفتن رایزن فرهنگی و فعال کردن کمیته روابط بین‌الملل فدراسیون اسب سواری در معرفی چابک سواران و مربیان آگاه و مستعد در صنعت اسب، اقدامات اساسی و اجتماعی در برخورداری از صنعت پویای اسب در ایران هستند. چوری و همکاران (۲۰۲۳) نیز در نتایج تحقیق خود اظهار داشتند که نبود همسویی بین سازمان‌های متولی درخصوص ضعف در استانداردهای پزشکی به‌روز، هماهنگی بین سازمان‌های متولی در تسهیل صادرات اسب ترکمن و همچنین رعایت نشدن اصلاح نژاد اصولی، ضعف محوری در کاهش نرخ صادرات اسب ترکمن است. در همین راستا، مربیان و پرورش‌دهندگان اسب ترکمن اظهار داشتند که وجود قوانین چالشی در خروج اسب‌های کورسی ایران از کشور و همچنین استانداردهای بین‌المللی فدراسیون جهانی در رعایت اصول دامپزشکی و سلامت، همواره معضل اصلی حضور نژادهای ایرانی در تورنمنت‌های بین‌المللی بوده است (اصغرپور و همکاران، ۲۰۲۲، ۱۱۶). در این زمینه به فدراسیون اسب سواری پیشنهاد می شود که ضمن فعال کردن کمیته بین‌الملل وزارت ورزش در کشورهای پیشرو برای رای‌زنی و بستر سازی حضور دامپزشکان فعال صنعت اسب در دوره‌های آموزشی فدراسیون بین‌المللی اسب‌سواری و آشنایی با الزامات و آیین‌نامه‌های مایه‌کوبی و خروج اسب و تغذیه دام در سفر، تسهیل در صادرات اسب ترکمن را فراهم کند.

پرورش و فروش اسب و تجهیزات اسب، از دیگر فرصت‌های کارآفرینانه شناسایی‌شده در پژوهش حاضر بود؛ آنچنانکه اوآنا و همکاران (۲۰۲۳، ۲۰۲۴)، توسعه کارآفرینی ورزشی از طریق فعال کردن بزرگ‌ترین بازار تجارت اسب در کشور رومانی، سهم زیاد صادارات اسب‌های مسابقه‌ای در رشته‌های ورزش مختلف و ایجاد بازارهای تخصصی فروش تجهیزات اسب توانسته‌اند، تحول اقتصادی هنگفتی در صنعت کارآفرینی اسب ایجاد کنند. علاوه‌بر رویدادهای بزرگ کورسی، ایجاد نمایشگاه‌های تخصصی تجهیزات اسب‌سواری، تأسیس مدارس آموزش اسب، کشاورزی پایدار سنتی[1] در مناطق کوهستانی با اسب و راه‌اندازی کارگاه‌های سنتی ساخت زین، دهنه و سایر تجهیزات اسب توانسته‌اند اکوسیستمی گسترده و متنوع

1. Stable Horse Farm

از فرصت‌های کارآفرینانه صنعت اسب را ایجاد کنند که هیچ‌یک از این فرصت‌های شغلی، از رویکرد پایدار کارآفرینی اسب در کشور ایران برخوردار نیست.

بنابراین با توجه به یافته‌های این پژوهش، می‌توان ادعا کرد که فعال بودن صنعت اسب در استان گلستان ظرفیتی بالقوه و بی‌نظیر در فعال کردن فرصت‌های کارآفرینانه پایدار است؛ البته باید توجه داشت که محقق شدن این موضوع مهم، در وهله نخست، مستلزم برخورداری از دانش، تخصص مدیران متولی صنعت اسب، توجه به ظرفیت‌های ساکنان ترکمن‌صحرا و تأمین منابع مالی است. در گام بعدی، نیازمند توسعه زیرساخت‌ها و ایجاد اتحاد راهبردی بین سازمان‌های سه‌گانه متولی (هیئت اسب‌سواری، مدیریت جهاد کشاورزی و اداره کل گردشگری و میرا فرهنگی)، حمایت نهادی و سیاسی دولت‌مردان در راستای توسعه و استقرار استانداردهای بین‌المللی و تأییدشده فدراسیون جهانی اسب‌سواری و تلاش در معرفی نژاد اسب ترکمن و برندسازی مجموعه‌های سوارکاری استان گلستان است.

پیام مقاله

این پژوهش به بررسی ظرفیت‌های اقتصادی نهفته در ورزش سوارکاری در استان گلستان می‌پردازد. علی‌رغم اهمیت فرهنگی اسب ترکمن، فقدان برنامه‌ریزی جامع مانع از اشتغال‌زایی پایدار شده است. این مطالعه با استفاده از روش آمیخته، فرصت‌های کارآفرینی در زمینه‌های برگزاری مسابقات، پرورش، گردشگری، لجستیک و سلامت اسب را شناسایی کرده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که گردشگری اسب و برگزاری رویدادها، پیشران‌های اصلی رشد اقتصادی منطقه هستند. این مطالعه یک مدل جامع کسب‌وکار ورزشی برای مجموعه‌های سوارکاری طراحی کرده و بر توسعه زیرساخت‌های رفاهی برای تبدیل میراث محلی به یک صنعت پایدار و سودآور تأکید می‌کند.

ملاحظات اخلاقی

این مطالعه مطابق با دستورالعمل‌های اخلاقی پژوهش‌های انسانی انجام شده است. مشارکت‌کنندگان با رضایت آگاهانه در پژوهش شرکت کرده و محرمانگی و ناشناس بودن آن‌ها در تمامی مراحل جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها به شدت حفظ شده است.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان در انجام این پژوهش مشارکت یکسان داشتند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از تمامی متخصصان، ذینفعان و ساکنان ترکمن‌صحرا که در این مطالعه مشارکت کردند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کنند. بینش ارزشمند و همکاری آنان برای تکمیل موفقیت‌آمیز این پژوهش ضروری بوده است.

منابع

1. Asgharpoor, A., Esmailzadeh, M. R., Diukan, B., & Tahei, M. (2022). Identifying causal factors influencing the creation of new businesses in sports in the country. New Approaches in Sports Management, 10(39), 106–119. [In Persian].

2. Azizallah, B., Nikbaksh, R., & Safania, M. (2020). Compilation of the strategic program of the Equestrian Federation of the Islamic Republic of Iran. Strategic Studies of Sport and Youth, (48), 76–89. https://faslname.msy.gov.ir/article_376.html [In Persian].

3. Belali, M., Moinfard, M. R., Hamedinia, M. R., & Mirahmadi, A. (2012). Examining the opinion of managers and experts about the development of sports tourism industry in Razavi Khorasan province. Sport Management, (13), 186–20. https://elmnet.ir/doc/21099808-21512 [In Persian].

4. Choori, A., Azavi, M. H., Dousti, F., & Azam, F. (2023). The future in the field of horse industry and equestrian sports with a scenario approach. Sport Management, 15(1), 53–73. https://jsm.ut.ac.ir/article_92448.html [In Persian].

5. Danaifard, H., & Mozafari, Z. (2008). Improving validity and reliability in qualitative management researches: Reflection on research audit strategies. Management Researches. https://ensani.ir/fa/article/41936 [In Persian].

6. Davari, A., & RezaZadeh, A. (2016). Modeling structural equations with PLS software (3rd ed.). University Jihad Publications, Tehran. [In Persian].

7. Duglio, S., & Beltramo, R. (2017). Estimating the economic impacts of a small-scale sport tourism event: The case of the Italo-Swiss mountain trail CollonTrek. Sustainability, 9(3), 343–354. https://www.mdpi.com/2071-1050/9/3/343

8. Gharahbash, A. M. (2016). The role of horse breeding in the development of tourism and employment in Golestan province. Paper presented at the Second National Conference of Macroeconomics of Iran. https://www.sid.ir/paper/884234/fa [In Persian].

9. Ghezelsefloo, H. R., Razavi, M. H., & Kalateh, M. (2022). Determining the pattern of factors influencing the sustainable development of traditional sports tourism (case study: Sohrkhanklate liver festival, Turkmen horse and Alish traditional wrestling). Sports Management, 14(71), 241–274. https://smrj.ssrc.ac.ir/article_1767.html [In Persian].

10. Ghorbani, M. H., & Safari, H. R. (2020). The pattern of sports business development in Iran. New Approaches in Sports Management, 8(31), 55–72. https://ntsmj.issma.ir/article-1-1518-fa.html [In Persian].

11. Gorzin, M. M., Saidi, P., Hosseini, M. R., & Fallah, Z. A. (2022). Designing the sports-recreational tourism entrepreneurship model with an interpretative structural approach. Management of Organizational Behavior in Sports, 11(5), 43–67. https://journals.iau.ir/article_690820.html [In Persian].
12. Hemmonsbey, J., & Tichaawa, T. M. (2018). The effects of major sport event leveraging for tourism and destination branding: The case of South Africa as an emerging destination. Geo Journal of Tourism and Geosites, 1(21), 213–226.
13. Karkon, L., Zeytounli, A. H., & Asadi, H. (2013). The effect of the horse racing event on the development of sports tourism in Golestan province. New Approaches in Sports Management, 1(2), 17–9. https://ntsmj.issma.ir/article-1-88-fa.html [In Persian].
14. Koskinen, H. I. (2021). Horse entrepreneurs and their customers as partners in combating the Coronavirus pandemic: A preliminary study of the principal-agent relationship. In V. Kumar & G. Malhotra (Eds.), Stakeholder strategies for reducing the impact of global health crises (pp. 99–115). IGI Global, Hershey. https://doi.org/10.4018/978-1-7998-7495-9
15. Mehrinejad, S., & Khotbe, S. (2023). Identifying the practical factors of dealing with the impact of the Coronavirus on the attraction of sports tourism (case study: Equestrian competitions in

Golestan province). Research in Sport Management and Marketing, 4(1), 1–12. https://rsmm.uma.ac.ir/article_2120.html

16. Mehrnavaz, A., Eslami, S., & Ghorbani, L. (2021). The role of sports tourism in the development of entrepreneurship in Hormozgan province (emphasis on beaches and water sports). Research in the Management of Applied Sports, 10(2), 100–89. https://arsmb.journals.pnu.ac.ir/article_8238.html [In Persian].
17. Moladust, K., & Yanpi, T. (2021). Explaining the strategic planning of Chugan tourism development in Iran. Tourism Space Quarterly, 9(34), 128–12. https://ensani.ir/fa/article/518545 [In Persian].
18. Mortezaie, L., & Kalateh, M. (2020). Development of sports tourism with emphasis on hidden areas. Applied Researches in Sports Management, 8(4), 75–86. https://arsmb.journals.pnu.ac.ir/article_6806.html. [In Persian].
19. Naghavi, M., & Khadem, A. R. (2023). Investigating the role of sports event tourism on the economic development of the Turkmen-Sahara region in Golestan province (case study: Horse racing competitions). New Approaches in Sports Management, 9(35), 83–102. https://ntsmj.issma.ir/article-1-1705-fa.html [In Persian].
20. Oana, D., Capatina, A., Raduand, R., & MariaIsai, V. (2024). Exploring entrepreneurial intentions within equine sector from Romania: An environmental economics approach. Journal of Ethics in Entrepreneurship and Technology, 3(1), 33–51. https://doi.org/10.1108/JEET-09-2022-0013
21. Oana, D., Lupoae, D., Wilk, V., & Radu, I. R. (2023). Sustainable entrepreneurship in equine services. Journal of Business Research, 170, 114361. https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2023.114361
22. Perić, M., Vitezić, Đurkin, B., & Badurina, J. (2019). Business models for active outdoor sport event tourism experiences. Tourism Management Perspectives, 32, 10056.
23. Ranjbar, R., Naderpoor, B., & Hoseninia, G. H. (2019). Drawing the conceptual model of the entrepreneurial government in Iran with a qualitative meta-analysis approach. Management of Government Organizations, 8(1), 33–50. https://ipom.journals.pnu.ac.ir/article_6343.html [In Persian].
24. Roult, R., Lavigne, M. A., & Auger, D. (2017). The horse racing industry in Canada: Current status and prospects. Managing Sport and Leisure, 55(0), 01–35.
25. Sadin, H., Poortaheri, M., & Eftekhari, M. R. (2021). Identifying and evaluating the value chain of rural businesses with branding capabilities (case study: Turkmen Sahara area of Golestan province). Rural Research, 12(2), 218–231. https://jrur.ut.ac.ir/article_77733.html [In Persian].
26. Salarzehi, H., Pooranjena, G., & Ahang, F. (2021). Identifying and prioritizing sports tourism development strategies in urban areas: Gonbadkavos city. Quarterly Journal of Economics and Urban Planning, 2(3), 90–100. [In Persian].
27. Sigurðardóttir, I. (2018). Wellness and equestrian tourism–new kind of adventure? Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism, 08(2), 322–315.
28. Worapinij, P., Jantarakolica, K., & Kanittinsuttitong, N. (2018). Sports tourism management model and the development of sport tourism in Thailand. Paper presented at the 22nd International Society for Business Innovation and Technology Management Conference, The Mandarin Hotel, Bangkok, Thailand.
29. Yanpi, T., & Dousti, M. (2018). Investigating the challenges and opportunities of equestrian sport development in Golestan province. Management and Development in Sports, 8(3), 86–102. https://jsmd.guilan.ac.ir/article_3791.html [In Persian].
30. Zuo, Y., Chen, H., Pan, J., Si, Y., Law, R., & Zhang, M. (2021). Spatial distribution pattern and influencing factors of sports tourism resources in China. ISPRS International Journal of Geo-Information, 10(7), 414–428. https://www.mdpi.com/2220-9964/10/7/428